

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: والنٲین کاتاسانوف* (Valentin Katasonov)

برگردان از: ا. م. شیرى

۲۳ اپریل ۲۰۲۱

درخواست بنیاد راکفلر از صندوق بین‌المللى پول برای ایفای نقش تعیین‌کننده در مبارزه با «همه‌گیرى» انتشار یک ارز ویژه و مایه‌کوبى (واکسیناسیون) به یک نقطه وصل می‌شوند

در ماه مارچ، توافق اولیه مبنی بر راه‌اندازی ماشین چاپ صندوق بین‌المللى پول که به نظر می‌رسد گرد گرفته، حاصل شد. سخن از انتشار واحد پولی ارز غیرنقدی (حق ویژه برداشت) در میان است و آن، ارز خاصی است که فقط به صورت غیرنقدی موجود است و دامنه کاربردی بسیار محدودی دارد. از آن فقط کشورهای عضو صندوق بین‌المللى پول می‌توانند برای وام متقابل استفاده کنند. در مجموع چهار بار واحد پولی ارز غیرنقدی انتشار یافته است: بار اول در اوایل سال‌های ۱۹۷۰ به مبلغ ۹ میلیارد و ۳۰۰ میلیون واحد؛ بار دوم، در سال‌های ۱۹۷۹-۱۹۸۱، در حدود ۱۲ میلیارد واحد؛ بار سوم، در ماه اگست سال ۲۰۰۹ به مبلغ ۱۶۱ میلیارد ۲۰۰ میلیون واحد؛ بار چهارم، در ماه سپتمبر همان سال، به مبلغ ۲۱ میلیارد و ۵۰۰ میلیون واحد.

در ماه مارچ سال جاری مدیر اجرائی صندوق بین‌المللى پول کریستالینا گئورگنیوا اعلام کرد، که در سال ۲۰۲۱ انتشار پنجم واحد پولی ارز غیرنقدی، بمیزان هنگفت، معادل ۶۵۰ میلیارد دالر امریکا (۴۵۵-۴۶۰ میلیارد واحد) در نظر گرفته شده است. میزان انتشار برنامه‌ریزی شده بیش از دو برابر جمع کل چهار مورد ارز غیرنقدی قبلی خواهد بود.

در اطلاعیه مطبوعاتی صندوق بین‌المللى پول به تاریخ ۲۳ مارچ با استناد به سخنان مدیر اجرائی صندوق گفته می‌شود که مسأله نشر پنجم به طور عملی حل شده است. اما در همان اطلاعیه مطبوعاتی لحن جدیدی نیز وجود دارد که قبلاً شنیده نشده است: «در صورت تصویب توزیع جدید ارز غیرنقدی، نقدینگی کشورها بدون افزایش بار بدهی، در حد قابل ملاحظه‌ای افزایش خواهد یافت. همچنین منابع مورد نیاز اعضاء برای کمک به مبارزه با همه‌گیری، از جمله، برای حمایت از برنامه‌های مایه‌کوبی و سایر اقدامات فوری را آزاد خواهد کرد». یعنی، انتشار یک ارز ویژه و مایه‌کوبی (واکسیناسیون) به یک نقطه وصل می‌شوند.

ایده انتشار گسترده ارز غیرنقدی با توجه به موقعیت مالی گروه ۲۰ (G-20 مالی) و صندوق بین‌المللى پول از سوی بیش از ۲۵۰ سازمان با شناسه‌های مختلف سیاسی-اجتماعی، زیست محیطی، مذهبی، زنان و علمی مطرح شده است. درخواست به صورت نامه سرگشاده به وزرای دارائی گروه ۲۰ و صندوق بین‌المللى پول تنظیم شده است: سازمان‌های مدنی خواستار انتشار فوری ارز غیرنقدی هستند.

این، یک اتفاق بی‌سابقه است: جامعه مدنی بدنام از وزرای دارائی گروه ۲۰ و صندوق بین‌المللی پول درخواست می‌کند. لیست ۲۵۰ سازمان به قدری متلون است، که در پشت آن‌ها دستان مطمئن هماهنگ کننده مشاهده می‌شود. گمان می‌کنم که اکثر رهبران این ۲۵۰ سازمان، قبل از امضای نامه سرگشاده خود، هرگز در مورد «ارز ویژه غیرنقدی» چیزی نشنیده بودند. اما اصرار دارند که صندوق بین‌المللی پول به انتشار فوری ارز کمتر شناخته شده در مقیاس عظیم دست بزند. میزان تقاضای سازمان‌های مدنی به شرح زیر است: به مبلغ سه تریلیون دالر ارز ویژه غیرنقدی منتشر کنید! به نظر می‌رسد، تنظیم چنین نامه‌ای کار دوستداران محیط زیست یا فعالان فمینیست نبوده، بلکه، دست‌پخت متخصصانی بود که با ظرافت‌های آشپزخانه صندوق بین‌المللی پول بسیار خوب آشنا هستند.

بنیاد راکفلر جزو امضاءکنندگان نامه نیست، اما این بنیاد با استقبال از طرح نشر ارز ویژه غیرنقدی به مبلغ ۶۵۰ میلیارد دالر، به طور مستقل اقدام کرده و توجه خود را به اولویت مصرف منابع مالی اضافی معطوف نموده است. بنیاد راکفلر می‌نویسد: «صندوق بین‌المللی پول موظف است در امر پایان دادن به «همه‌گیری» تا اوایل سال ۲۰۲۲ سهم تعیین‌کننده داشته باشد. برای نیل به این منظور، مایه‌کوبی بیش از ۷۰ درصد جمعیت جهان الزامی است. کشورهای کم‌درآمد چنین پولی برای مایه‌کوبی ندارند. به این سبب، بنیاد راکفلر پیشنهاد می‌کند از ۴۴ میلیارد دالر حاصل از نشر جدید ارز ویژه غیرنقدی برای کمک به انجام مایه‌کوبی در کشورهای کم‌درآمد استفاده شود».

جفری ساکس، که در دهه ۹۰، به عنوان مشاور ایگور گایدار (نخست وزیر روسیه در دوره اول ریاست جمهوری پاریس یلتسین. م.)، به از بین بردن اقتصاد روسیه کمک کرد، صریحاً در مورد اولویت‌های هزینه کردن وجوه حاصل از انتشار برنامه‌ریزی شده صحبت می‌کند. امروز او به عنوان پرفسور دانشگاه کلمبیا، مدیر مرکز توسعه پایدار در جنب همین دانشگاه و رئیس شبکه راه‌های حل توسعه پایدار ملل متحد، فعالیت می‌کند. این هم «توصیه» او: «نشر ارز ویژه غیرنقدی توسط صندوق بین‌المللی پول و هدایت بسیاری از ارزهای غیرنقدی جدید در جهت تولید و تعمیم واکسین، مطمئن‌ترین، ساده‌ترین و واضح‌ترین روش مهار همه‌گیری و شروع بازسازی اقتصاد جهان است».

مسیر دیگر استفاده از وجوه به دست آمده از نشر ارز ویژه غیرنقدی، احتمالاً، مبارزه با تغییرات آب و هوایی در متن طرح بدنام بازسازی بزرگ (نوسازی بزرگ) خواهد بود. قرار است در ماه نومبر اجلاس جهانی آب و هوا در گلاسگو برگزار شود. گمان می‌رود کشورهای امضاءکننده توافقنامه آب و هوایی پاریس برای «کربن‌زدائی» از اقتصاد خود مسئولیت‌های مالی خاصی را به عهده بگیرند. با این حال، بعید است کشورهای کم‌درآمد حاضر به پذیرش تعهدات بزرگ باشند. آن‌ها زیر بار بدهی سنگین به سر می‌برند.

در وب سایت کلیمیت هوم نیوز (Climate Home News) یک مقاله جالب مبنی بر امیدواری بی‌سابقه به بهبودی سبز اقتصاد ملت‌های بدهکار از سوی صندوق بین‌المللی پول درج شده است. این مقاله ابراز امیدواری می‌کند که بخش قابل توجهی از انتشار جدید ارز غیرنقدی به منظور کاهش بار بدهی کشورهای کم‌درآمد صرف شود؛ بنابراین، انتشار ارز غیرنقدی باید قبل از اجلاس نومبر در گلاسگو انجام گیرد.

برخی کارشناسان تخمین می‌زنند که این وجوه حاصل از انتشار ارز غیرنقدی (۶۵۰ میلیارد دالر) کافی نیست. کشورهای در حال توسعه می‌توانند فقط یک سوم از کل انتشار را به دست آورند (۲۲۰ میلیارد دالر) و این مبلغ حتی برای هزینه‌های جاری خدمات بدهی در گروه کشورهای کم‌درآمد کفایت نمی‌کند. برای تأمین کامل هزینه‌های بهره و حتی برای کاهش مبلغ اصلی بدهی در گروه کشورهای کم‌درآمد، بودجه‌های جدی‌تری لازم است. در غیر این صورت، برنامه‌های واکسیناسیون و کربن‌زدائی در خارج از زیستگاه «میلیاردهای طلائی» شکست خواهد خورد.

به احتمال قوی به دنبال انتشار پنجم ارز غیرنقدی، موارد دیگر نیز ادامه خواهد یافت. به گمانم مبلغ سه تریلیون دالر در نامه سرگشاده فعالان اجتماعی از هوا اخذ نشده، بلکه، توسط کارشناسان پیشنهاد شده است.

پی‌نوشت:

سه‌میه روسیه در سرمایه صندوق بین‌المللی پول ۵ / ۲٪ است. این بدان معناست که فدراسیون روسیه از نشر پنجم ارز غیرنقدی ۱۶ میلیارد و ۲۵۰ میلیون دالر دریافت خواهد کرد. هر چند این مبلغ قابل توجه است، اما به نسبت ارزش کل ذخایر طلا و ارز فدراسیون روسیه (۵۸۰ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دالر در تاریخ ۹ اپریل) فقط برابر ۸ / ۲٪ است. از انتشار پنجم ارز غیرنقدی توسط صندوق بین‌المللی پول تنوری برای روسیه گرم نمی‌شود.

* - پروفیسور، دکتر علوم اقتصادی، مدیر مرکز مطالعات اقتصادی «شاراپوف» روسیه، مشاور اقتصادی اسبق دبیر کل سازمان ملل متحد، پژوهشگر مسائل پشت صحنه

ا.م. شیرینی

۲ اردیبهشت- ثور ۱۴۰۰

منبع:

<https://www.fondsk.ru/news/2021/04/20/fond-rokfellera-prizval-mvf-vnesti-reshajuschij-vklad-v-borbu-s-pandemiej-53417.html>